

PROPOSTA DE MOCIÓ MUNICIPAL EN DEFENSA DE POLÍTIQUES PÚBLIQUES VIABLES PER REDUIR EL PREU DEL SUBMINISTRAMENT ELÈCTRIC

D'acord amb el que preveu el Reglament d'Organització, Funcionament i Règim Jurídic de les Entitats Locals, el Grup Municipal Socialista de l'Ajuntament de desitja sotmetre a la consideració del Ple la següent Moció.

Exposició de motius:

A Espanya hi ha 28,5 milions de contractes d'energia elèctrica. Gran part dels consumidors no s'han vist afectats encara per la pujada dels preus energètics, perquè tenen un contracte negociat en el mercat lliure amb una tarifa fixa. Però, un de cada tres —segons el Ministeri per a la Transició Ecològica i Repte Demogràfic— sí que estan experimentant pujades en el rebut de cada mes. En total són 10,6 milions de contractes.

Això s'esdevé perquè el preu majorista del mercat energètic i el rebut mensual de la llum són dos elements diferents: l'evolució dels preus en el mercat majorista canvia cada dia i està fora de l'abast de qualsevol govern.

Espanya té el 8è preu més car en el mercat energètic dins de la UE. Hi ha set països per davant. Som al mateix preu que Portugal i la mitjana europea. Per tant, no hi ha motiu perquè els ciutadans vinculin els preus diaris del mercat majorista. On sí que cal estar atents és a la repercussió en el seu rebut mensual.

I aquí és on cal i es pot actuar, és en el preu de la llum, en el rebut que paga cada mes la ciutadania.

L'objectiu del pla dissenyat pel Govern d'Espanya és aconseguir que en finalitzar aquest any 2021, un ciutadà hagi pagat pel seu rebut de la llum una quantitat molt similar a la que va pagar en un any com 2018 descomptant, al màxim, l'IPC general.

En definitiva, el Govern espanyol treballa en un pla perquè la pujada desmesurada del preu de l'energia en el mercat majorista tingui un impacte mínim en el rebut que paguen els ciutadans i les ciutadanes, i es compon de les següents mesures:

Com a mesures estructurals permanents: APOSTA PER LES ENERGIES RENOVABLES, que són la forma més barata de generar electricitat. L'objectiu és que les renovables dominin el mercat en la majoria de les hores.

Perquè som el país europeu amb més recurs solar i entre els països que tenen més recurs eòlic. A més, tenim una indústria puntera: fabriquem més del 60% del necessari per a parcs solars i més del 90% per a parcs eòlics. A més, el mateix mercat ja està recollint aquest horitzó: els mercats de futurs d'electricitat indiquen que Espanya tindrà preus inferiors a França i Alemanya el 2022 i 2023 precisament per la major penetració de renovables.

L'AUTOCONSUM: L'eliminació de l'impost al sol i la simplificació de la tramitació de l'autoconsum han permès que famílies i empreses apostin cada vegada més per generar part de la seva pròpia energia. En el Pla de Recuperació s'ha fet una aposta important per l'autoconsum: aprovant una línia de més de 1.120 milions en ajudes a l'autoconsum, amb la possibilitat d'afegir emmagatzematge (bateries).

MÉS COMPETÈNCIA EN EL SECTOR ELÈCTRIC: En les subhastes de renovables no van ser unes poques elèctriques les adjudicatàries, sinó 32 agents diferents. A més, en les noves subhastes renovables es va fer una quota específica per a projectes menors amb participació ciutadana. El Pla de Recuperació inclou fons per impulsar la participació social en projectes energètics.

APOSTA PER L'ELECTRIFICACIÓ: Es treballa per reduir la factura elèctrica amb el Fons Nacional de Sostenibilitat del Sistema Elèctric (actualment en tramitació), eliminant de la factura elèctrica una part dels costos regulats (ara els pagaven el 100% els consumidors elèctrics), i es traspasarà a les empreses que venen energia (tant elèctrica, com gas i petroli).

Les mesures conjunturals adoptades en aquest moment d'alça en el preu de la llum són: la reducció de l'IVA del 21% al 10%, i la suspensió de l'impost sobre el valor de la producció d'energia elèctrica (IVPEE) del 7%. En funció de l'evolució de preus en els pròxims mesos, el Ministeri de Transició Ecològica ha anunciat que es planteja prorrogar ambdues mesures successivament fins a l'abril de 2022.

L'aplicació d'ambdues mesures simultàniament per a un consumidor domèstic permet reduir la factura de la llum en un 12% respecte a una factura sense aplicar aquestes mesures. En total, les mesures beneficiaran més de 28,5 milions de consumidors. En particular, la reducció de l'IVA beneficia el 98% de les llars espanyoles i 2,8 milions d'empreses, negocis, autònoms, etc.

Pel que fa a decisions específiques per a la protecció a les famílies vulnerables, fou el decret llei per l'AMPLIACIÓ DE LA PROHIBICIÓ DEL TALL DE SUBMINISTRAMENT, creant el Bo Social Tèrmic (BST), i es van ampliar els supòsits per accedir al Bo Social Elèctric (BSE) als nous consumidors vulnerables que, a conseqüència de la covid-19, compten en la seva llar amb, almenys, un membre de la unitat familiar en situació d'atur, inclòs en un ERTO o que hagi vist reduïda la seva jornada laboral per motiu de cures. Aquestes llars rebran el 2021 el BST per sufragar els costos d'energia destinada a calefacció, aigua calenta sanitària o cuina.

Aquestes mesures protegeixen un total d'1,2 milions de llars: en les que 599.751 són de famílies vulnerables; 575.297 vulnerables severes; 8.514 vulnerables severes en risc d'exclusió social, i 6.477 que tenen entre els seus membres persones a l'atur o en ERTO.

Ens cal també evitar sobreguanyos de les elèctriques. Si bé la situació de preus elevats és compartida en Europa i es basa en la pujada del preu del gas i dels drets d'emissió de CO₂, en un context d'elevats preus de l'electricitat, es produeixen sobre beneficis en favor de grans companyies amb instal·lacions anteriors a aquest sistema (i que, per tant, no s'han posat en marxa gràcies al sistema, i no obstant això, se n'han beneficiat).

Per tant, Espanya és el primer país que ha posat damunt de la taula una proposta per minorar els ingressos derivats d'aquest "Dividend de carboni", és a dir, els guanys per cobrar l'electricitat a un preu a causa de les emissions de CO₂, sense haver emès aquest CO₂.

Aquesta mesura pot suposar generar al voltant de 650 milions d'euros que, en comptes d'anar directes als comptes de resultats de les empreses, reverteixen directament en els consumidors, baixant la factura de la llum. A més part del que es recapti amb aquest sistema permetrà que els consumidors vulnerables severs en risc d'exclusió social, deixin de pagar factura elèctrica.

Malauradament, malgrat aquestes decisions i mesures de polítiques públiques viables en què l'actual Govern d'Espanya està treballant, partim d'una situació d'anys on es va prendre equivocades adopcions i fins i tot d'inacció per part de l'anterior govern.

Així, en primer lloc, es va crear un nou Impost al sol, que ha impedit que els consumidors estalviïn generant la seva pròpia energia; una retallada a les renovables, que han acabat amb demandes per 10.000 milions d'euros en els tribunals; uns nous impostos energètics mal dissenyats com el cànon hidroelèctric, que ens va costar més de 1.400 milions d'euros i que cal tornar ara a les elèctriques; un suport a les centrals de carbó, el que ha suposat un fre al canvi de model energètic; un fort augment del pes a la factura de la potència contractada, la qual va suposar que el rebut s'encarís per a les famílies encara reduïssin el consum.

Per tant, mai es va prendre seriosament el canvi de model energètic: no hi havia planificació energètica feta a mitjà i llarg termini. I no hi havia ni una sola pàgina escrita del Pla Nacional Integrat d'Energia i Clima, que ha calgut elaborar i remetre a les institucions europees ja amb l'actual Govern.

En aquest sentit, ha estat l'adopció de la recent Estratègia Nacional contra la Pobresa Energètica 2019-2024, la primera estratègia en matèria d'energia aprovada per un Govern espanyol, i que des de juny de 2018 el Ministeri per a la Transició Ecològica treballa en el marc legislatiu que desenvolupa les mesures per reduir el fenomen de la pobresa energètica a casa nostra.

També cal tenir present que, recentment, es va fer públic des del Govern d'Espanya, l'Avantprojecte de Llei de creació del Fons nacional per a la Sostenibilitat del Sistema Elèctric per tal de reduir la factura al voltant del 15% en els pròxims anys. L'objectiu d'aquest nou Fons serà treure del rebut el cost de les primes a les renovables, i repartir-ho entre tots els comercialitzadors energètics, inclosos els de gas i hidrocarburs.

Avançar de manera ferma en la reforma del sistema elèctric és el millor full de ruta per poder complir amb l'Agenda 2030 i assolir l'objectiu de desenvolupament sostenible número 7, que exigeix als països garantir l'accés a una energia assequible, segura, sostenible i moderna. Tal com assenyala aquest gran acord internacional, de res serveix avançar en energies netes o en eficiència energètica si al mateix temps milers de persones són privades de l'accés a aquests subministraments.

La transició que necessita el nostre model energètic no només ha de perseguir la descarbonització i reducció dràstica de les emissions de CO₂. Aquesta transició també ha d'impulsar la democratització del sistema i potenciant les comunitats energètiques locals de renovables, fent que l'energia neta arribi a tots els barris.

Per tot el que ha estat exposat, des del Grup Municipal Socialista instem els altres grups municipals de l'Ajuntament de a l'aprovació pel Ple dels següents **ACORDS**:

1. Reconèixer i manifestar que **l'energia i l'accés al subministrament energètic són un dret ciutadà** i que, sota aquest principi, els poders públics han de disposar de les eines suficients per garantir que la prestació d'aquest dret sigui efectiva amb uns preus socials justos i equitatius.
2. Instar la Comissió Europea de la necessitat de **revisar el disseny dels mercats internacionals energètics** actuals, així com per les mesures que pensen prendre les institucions europees per lluitar contra la pobresa energètica que afecta milions d'europes.
3. Instar el Govern d'Espanya a seguir treballant **per abaratir el preu de la llum amb mesures viables i de caràcter sostenible**, ampliant, si escau, encara més les cobertures per protegir els més vulnerables, incidint en el fet que és objectiu i prioritat de totes les institucions competents la lluita contra la pobresa energètica.
4. Exigir a la Conselleria d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural que exercici les seves competències, actuant i supervisant davant les companyies elèctriques que han de solucionar la greu situació que pateixen moltes famílies amb caigudes contínues del subministrament elèctric a les seves llars, de manera que **assegurin la continuïtat i la qualitat del servei**.
5. Instar la Conselleria d'Interior per tal que agilitzi les denúncies veïnals quan es tracti **d'identificar i resoldre usos i connexions fraudulentes a la xarxa de distribució**, incloent-hi les provocades pels cultius de marihuana, que generen interrupcions en el subministrament, i que incorpori representants i tècnics municipals d'aquest ajuntament per treballar conjuntament a resoldre aquestes incidències cada vegada més freqüents.
6. Instar la Conselleria d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural que elabori un **mapa elèctric municipal** on detalli a cada àrea quina és la seva empresa subministradora responsable i on s'especifiquin les accions d'inversió i manteniment darrerament realitzades.
7. Reclamar que la Conselleria d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural doti dels **mitjans necessaris** aquest Ajuntament **que facin possible la creació de comunitats energètiques a tots els barris** de la ciutat, amb energies renovables i netes.
8. Instar el Govern de Catalunya a **facilitar i no dificultar la instal·lació d'energies renovables al territori**.
9. Exigir a les companyies elèctriques l'execució **d'un pla d'inversions amb un programa d'inspeccions periòdiques**, amb la finalitat de garantir el bon estat de conservació de les instal·lacions, tal com preveu la Llei 18/2008, del 23 de desembre, de garantia i qualitat del subministrament elèctric.
10. Traslladar aquests acords a les delegacions de la Comissió Europea i del Parlament Europeu, a les Meses del Congrés i Senat, al Parlament de Catalunya, al Ministeri per a la Transició Ecològica, a la Conselleria d'Empresa, a la Conselleria d'Interior, a les entitats municipalistes de la FMC i l'ACM, a les entitats i associacions del municipi, i a les companyies de subministrament elèctric.